

Moskvada Yəhudi Muzeyi və Tolerantlıq Mərkəzində Xocalı faciəsi ilə bağlı anım tədbiri keçirilib

Fevralın 25-də Yəhudi Muzeyi və Tolerantlıq Mərkəzində Xocalı faciəsinin 30 illiyi ilə əlaqədar anım tədbiri keçirilib.

Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyindən verilən məlumata görə, səfirliyin və Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin təşkilatı dəstəyi ilə keçirilən tədbirdə Türkiyənin Rusiyadakı səfiri Mehmet Samsar, diplomatik korpusun və Rusiya ictimaiyyətinin nümayəndələri, Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin (RAGB) fəalları, diaspor təşkilatlarının üzvləri, Moskvada təhsil alan tələbələr iştirak etmişlər.

Konfransı giriş sözü ilə açan səfir Polad Bülbüloğlu çıxışında qeyd etmişdir ki, artıq Azərbaycan xalqı bu günü tamamilə fərqli hisslə qeyd edir, çünki qüdrətli ordumuz, igid oğullarımız müdrik Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında uzun müddət gözlənilən Qələbəni qazanmışdır. Bütün dünya ordumuzun nə qədər qüdrətli və müasir olduğuna, əsgər və zabitlərimizin döyüş ruhunun nə qədər yüksək olduğuna, Prezidentimiz, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin iradəsinin nə qədər möhkəm və qətiyyətli olduğuna şahid olmuşdur.

Bu müharibədə biz, hər biri son dərəcə əziz olan minlərlə gəncimizi itirdik. Bu qurbanlar uzun illər işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək, Vətəni düşməndən təmizləmək, köçkünlərimizin nəhayət öz doğma yerlərinə qayıtması naminə verilmişdir.

Xocalı faciəsi Birinci Qarabağ müharibəsində ən miqyaslı və qanlı, lakin, təəssüf ki, yeganə faciəvi səhifə olmamışdır.

Azərbaycanın səfiri xatırlatmışdır ki, vaxtaşırı Rusiya mətbuatında Birinci Qarabağ müharibəsinin Sumqayıt hadisələri ilə başladığı haqda iddialar səslənir. Səfir ilk qanın Sumqayıtda yox, daha öncə töküldüyünü vurğulayaraq, 1983-cü ildən Xocalı soyqırımına qədər törədilən erməni vəhşiliklərinin və vandalizminin təkzibolunmaz faktlarını xronoloji ardıcılıqla diqqətə çatdırmışdır. Dahi dövlət xadimi Heydər Əliyevin SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini vəzifəsindən istefasından sonra azərbaycanlıların bütün Ermənistan ərazisindən kütləvi şəkildə qovulması başlanmışdır. Səfir bütün bu faciəvi hadisələrdə o vaxtkı erməni ziyalılarının çox neqativ rol oynadıqlarını da təəssüf hissi ilə vurğulamışdır.

Azərbaycanlıların Ermənistan ərazisindən qovulması erməni separatçılarının böyük planının yalnız başlanğıcı idi. İkinci mərhələ Dağlıq Qarabağın, daha sonra azərbaycanlıların yaşadığı 7 rayonun işğalı və etnik təmizlənməsi ilə davam etmişdir.

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə isə Xocalıda dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı ən amansız qətləmlərdən biri baş vermişdir. Bir gecədə 613 nəfər qətlə yetirilmiş, onların arasında qocalar, qadınlar və uşaqlar olmuşdur. Sağ qalanların ifadələrində hücum edənlərin inanılmaz, heç cür haqq qazandırıla bilinməyən qəddarlığı haqda ifadələri öz əksini tapmışdır. Rusiyanın "Memorial" hüquq-müdafiə mərkəzinin hesabatında

cəsədlərin əksəriyyətinin eybəcər hala salındığı və ya onlarda işgəncə izləri olduğu qeyd edilmişdir. Lakin insanlığa qarşı törədilmiş bu ağır cinayətlərə görə bu günə qədər heç kim məsuliyyətə cəlb olunmamışdır.

Ötən illərdə müxtəlif ölkələrin, o cümlədən Bosniya və Herseqovina, Kolumbiya, Çexiya, Meksika, Pakistan, Panama, Peru, Rumıniya, Qvatemala, eləcə də ABŞ-ın bir sıra ştatlarının qanunverici orqanları Xocalı soyqırımını tanıyan aktlar qəbul etmişlər.

Səfir bir daha vurğulamışdır ki, Xocalı faciəsi Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı ən qanlı, ən dəhşətli, lakin yeganə olmayan faciədir. Əsgəran, Qafan, Gümrü, Zəngibasar, Qaraqark, Kərkicahan, Meşəli, Quşqular, Qaradağlı, Ağdaban, Xocalı - bu adların hər birinin arxasında onlarla, yüzlərlə günahsız qətlə yetirilmiş soydaşımız vardır.

Səfir Yəhudi Muzeyi və Tolerantlıq Mərkəzinin rəhbərliyinə göstərilmiş dəstəyə və əməkdaşlığa görə dərin minnətdarlığını bildirərək, soyqırım yaşamış xalq kimi yəhudilərin Azərbaycan xalqına qarşı edilmiş zülmü hər kəsdən daha yaxşı anladığını söyləmişdir.

Polad Bülbüloğlu, həmçinin bugünkü tədbirdə iştirak etməklə Azərbaycan xalqının dərdinə şərik olan Rusiya ictimaiyyətinin nümayəndələrinə, diplomat həmkarlarına təşəkkür etmişdir.

Tanınmış rusiyalı politoloq, hərbi ekspert, "Natsionalnaya oborona" jurnalının baş redaktoru İqor Korotçenko çıxışında bu dəhşətli cinayətlərin törədilməsi göstərişini verən və onların bilavasitə icrasına görə məsuliyyət daşıyan şəxslərin cəzalandırılmasının vacibliyini vurğulamışdır. O demişdir: "Bu cinayətin törədilməsində əli olanlar, şübhəsiz ki, cəzalarını almalı və bu, ilk növbədə, belə dəhşətli hadisələrin nə indi, nə də gələcəkdə təkrarlanmaması üçün mühümdür. Erməni millətçi və separatizm ideyaları Sovet İttifaqının dağılmasının de-tonatoruna çevrilmiş və qardaş qırğınına, qanlı müharibəyə səbəb olmuşdur".

O, eyni zamanda, Rusiyada Xocalı faciəsinin qanunvericilik səviyyəsində soyqırımı aktı kimi tanınması üçün bütün zəruri tədbirlərin həyata keçirilməli olduğunu əminliyini ifadə etmişdir.

İsraildən olan jurnalist və politoloq Arye Qut Xocalı faciəsinin Azərbaycan xalqının ağrısı olduğunu bildirərək, Azərbaycana öz

dəstəyini ifadə etmişdir. O vurğulamışdır ki, Xocalıda baş vermiş faciəli hadisələrlə əlaqədar hər il İsraildə də tədbirlər keçirilir, vəhşicəsinə qətlə yetirilmiş dinc sakinlərin xatirəsi yad edilir.

O, atası Əmir Qutla birgə yazdığı "Больш" adlı bədii-sənədli romanın yaranma tarixi barədə tədbir iştirakçılarına məlumat vermişdir. Kitab Xocalıda törədilmiş dəhşətli soyqırımı aktından bəhs edir. Kitabın müəllifi sözügedən romanın bir neçə dilə tərcümə olunduğunu söyləyərək, Azərbaycan dilində xanım Leyla Əliyevanın dəstəyi ilə nəşr olunduğunu vurğulamışdır.

Çıxışının sonunda Arye Qut təəssüflə qeyd etmişdir ki, Xocalıda vəhşiliyi törətmiş Ermənistanın keçmiş siyasi rəhbərliyi hələ də azadlıqdadır.

İsrailli politoloq İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycan ordusunun qələbəsini xatırlamış, bu gün Azərbaycanın qalib ölkə olduğunu vurğulayaraq, Azərbaycan Prezidentinin "Qarabağ Azərbaycandır!" şüarını səsləndirmişdir.

Sonra yazıçı Yuri Pompeyev çıxış edərək, Xocalıda baş vermiş faciəli hadisələrin amansızlığını qeyd etmişdir. O xatırlatmışdır ki, erməni hərbcilərinin vəhşilikləri azərbaycanlı jurnalist Çingiz Mustafayev tərəfindən lentə alınmış və həmin vaxt Rusiya televiziyasında nümayiş etdirilmişdir. Yazıçı qonaqlara "Qarabağın qanlı girdabı" kitabı haqqında məlumat verərək, kitab üzərində işləyərkən bu hadisələri hərtərəfli öyrəndiyini və bu kontekstdə Azərbaycan Respublikasının o vaxtkı hakimiyyətinin məsuliyyətsizliyini qeyd etmişdir. O, Ermənistan sonralar müdafiə naziri olmuş Seyran Ohanyanın, Robert Koçəryan və Serj Sarqsyanın həmin vəhşiliklərin törədilməsində bilavasitə əli olduğunu tədbir iştirakçılarına diqqətinə çatdıraraq, Ermənistanın adları çəkilən keçmiş rəhbərlərinin axtarışa verilməsi ilə bağlı Azərbaycan hakimiyyətinin son qərarının əhəmiyyətini vurğulamışdır. Onların mülki şəxslərə qarşı törədilmiş bütün vəhşiliklərə görə Haaqa beynəlxalq məhkəməsi qarşısında cavab vermələrinin vaxtının çatdığını söyləmişdir.

Sonra RAGB fəali, həkim və otuz il əvvəl baş vermiş faciəli hadisələrin şahidi Orxan Kərimov doğulduğu Qaradağlı kəndində baş verənlərlə bağlı acı xatirələrini bölüşmüşdür.

Tədbirdə Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümünə həsr olunmuş "Remember" adlı yeni videoçarx təqdim olunmuşdur.

Konfransın sonunda Polad Bülbüloğlu tədbir iştirakçılarına təşəkkürünü bildirərək, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasına uğurla baş tutmuş rəsmi səfəri barədə ətraflı məlumat vermişdir. Polad Bülbüloğlu səfər zamanı imzalanmış Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannamənin əhəmiyyətini vurğulamışdır. O, eyni zamanda, bu sənədin ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətləri keyfiyyətə yeni səviyyəyə çıxardığını və yaxın illər üçün əməkdaşlığın əsas istiqamətlərini müəyyən etdiyini qeyd etmişdir.